

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — III,
Fél évre 6 kor — III,
Három hónapra 3 kor — III.

Egyenlő részben 3 000

Hétlapi részben 4 000.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Feljelölt szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodáján, Bácskai-téren Manólyárok-házban
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 44.

NYILVÁRTÁRI SZÁMOKÉNT 49 000.

Az önkéntes tűzoltó-testület közgyűlése.

A szabadkai önk. tűzoltó testület tegnap délelőtt tartotta közgyűlését a tagoknak nagy érdeklődése mellett. A lefolyt évi működéséről Wenczel Lajos parancsnok a következő jelentést terjesztette elő:

Tekintetes Közgyűlés!

Mindenekelőtt köszönetet kell mondanunk Szabadka sz. kir. város tekintetes Tanácsának, a testületünkkel szemben mindenkor tanúsított jóindulat és bőkezű támogatásért, különösen pedig a mentő-osztály részére újabban átengedett helyiségek s azok részbeni felszereléséért. — Továbbá fel kell említenünk, hogy Vermes Béla parancsnok a nagyméltóságra m. kir. Belügyminiszterium által, az 1900. évi augusztus havában Párizsban megtartott »Nemzetközi tűzoltó- és mentő-egyesülések« re, úgy az azokkal kapcsolatos versenyekre, mint a »magas kormány képviselője kiküldetett s ott a védnökök sorában foglalt helyet. Ez alkalommal kifejtett tevékenységeért, a köztársaság elnöke által az arany »Medaille d'honneur« éremmel lett kitüntetve, Scossa Zoltán tb. parancsnok pedig az ezüst érmel kapta.

Nem hagyhatjuk szó nélkül, nagyságos Hajós Béla országos egészségügyi-felügyelő ur itteni látogatását sem, ki a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg berendezésünk és működésünkről, mi szintén elég bizonyítékot nyújt testületünk tekintélyességére és jó hírnevére mellett, melyet továbbra is megőriznünk egyik legfőbb kötelességünknek kell hogy képzelje.

Testületünk múlt évi történetéről illetve működéséről a következőkben óhajunk beszámolni:

1. Császa György kalocsai érsek ur ó excellentiájánál a testület »Disz-elnökének«, — 50 éves papi jubileum alkalmából — Vermes Béla parancsnok és Wenczel Lajos alparancsnok tisztelegtek, átadva a testület szerencse kívántait.

2. Képviseltette magát a testület, a nagy-kikindai és az oraviczai társ-testületek 25 éves fennállási ünnepélyén.

3. Tanulmányozás céljából 1900. év folyamán meglátogatták a testületet a bajai, gyöngyösi, keszi helyi és a ókanizsai és az újvidéki parancsnokok.

4. Az 1900 évben 85 működő és 59 alapító-tag, összesen 144 tagunk és 21 főből álló zenekarunk volt.

5. Tüzesetünk volt 78, ebből 31 tető, 7 kémény, 1 szoba, 2 pincze, 1 akol, 1 kőszén, 1 gerenda, 28 kazal és 6 helyő tűz.

6. Az 1900. évről szóló pénztári kimutatás szerint volt bevétel 2362 kor. 86 fill. kiadás 130 „ 4 „

pénzmaradvány 1062 „ 82 „

meg kell azonban e helyt jegyeznünk, hogy összes beruházási tartozásaink teljesen kivanhatnak fizetve és oly felszereléssel bírunk, a melyenül kevés vidéki önkéntes tűzoltó testület rendelkezik.

7. A fuvar pénztár bevétele 3140 k. 44 fill. kiadás 2614 „ 35 „

pénzmaradvány 526 k. 09 fill.

Az összes készpénz-maradvány tehát az év végén 1588 korona 92 fillér. — Az 1901. évre megállapított »Költség előirányzati« bevétel 9716 korona 93 fillér ennek ellenében téve az előirányzott kiadás, vagyis 7232 kor. 75 fillér, marad feleslegkép 2484 kor. 03 fill.

8. A testület »V. gyon-lettárának« értéke a f. évben megejtett leltározás szerint 36305 kor. 60 fillér, — ehhez a pénztári készletet vagyis 1588 kor. 92 fillért hozzáadva, — a testület vagyona 37894 kor. 52 fillér.

9. A mentő-osztály kiadásainak részbeni fedezhetése céljából a parancsnokság újabban még 4 gyűjtő perselyt állított fel.

10. Testületünk vezetését a parancsnokság vitte és a szükséghez képest üléseket tartott melyekben a folyó-ügyek, érkezett ügydarabok és megkeresések elintéztettek. A közgyűlés határozatahoz képest a parancsnokság a módosított »Alap és Szolgálati« szabályzatot 1900. évi november 1-én életbe léptette.

11. A mentő-osztály a múlt év folyamán 580 esetben vétetett igénybe és pedig: sebesülés 201, belsőbajok 44, betegeknek kórházba szállítása 198, elmebeteg szállítás 37, öngyilkossági kísérlet 15, tűzhöz kivonulás 47, hulla szállítás 37 és 1 egyéb esetben.

12. A fertőtlenítő-osztálynál 125 fertőző beteg jelentett be, ezek közül 63 esetben fertőtlenítés eszközöltetett.

13. A zenekarral a szerződés újból megkötve, az a testület kebelébe felvételét.

14. A Bács-Bodrogh megyei szövetség 1900 évi december hó 9-én megtartott közgyűlésén Vermes Béla pnok, Wenczel Lajos alpnok és Scossa Zoltán tb. pnok újból választmány tagokul választottak meg.

Jelentésünket befejezve, még egyszer köszönetünket nyilvánítjuk miudazoknak, akik testületünket erkölcsi és anyagi támogatásban részesítették s ezzel megadták annak lehetőségét, hogy nemes hivatását minden irányban betölthesse.

Működő tagjainkat pedig arra kérjük, hogy az eddig elért sikerek szolgáljanak burdíttául arra, hogy fokozott szorgalommal és igyekezettel teljesítsék azt a tisztelt, amelyet embertársaik érdekében önként vállaltak magukra. — Bajtársi összetartás egymás között, szigorú kötelesség teljesítés minden irányban, — ez legyen mindenkor vezérelvünk, úgy jutalmunk, polgártársaink elismerése a jövőben sem fog elmaradni.

Különfélék.

— **Házasság.** Dr. Mayer Oszkár újdéki ügyvéd f. é. márczius 17-én tartja esküvőjét Forra Ferike kisasszonnyal Nagyváradon.

— **Kamarai költségvetés választása.** A szeptemberi kereskedelmi- és iparkamarához küldendő költségvetés választása úgy a kereskedők, mint az iparosok részéről tegnap ment végbe. Az iparosok képviselőjeül megválasztottak: Pausich János az ipartestület elnöke és Nánay Mihály. — Nagyobb harc volt a kereskedők választásánál. A kereskedelmi egyesület Lányi Mór a közgazdasági bank vezérigazgatóját és Horovitz Ignác nagykereskedőt jelölte. Ezenkívül volt még 4 jelölt, akik közül azonban csak Sztojkovics Dusán jelöltsége volt komolyan vehető. A választásnál elnökölő dr. Herczegh Lajos alkalmat 5 órakor bezárta a szavazást és a szavazatok összeolvasása után Lányi Mór és Horovitz Ignác hivatalos jelöltek kerültek ki győztesekként az urnából. A választás után soktagu bizottság felkereste lakásában mindeket megválasztottal és üdvözölte őket.

— **Az Izs. négyzet tőkeestélyéről** lapunk legközelebbi számában adunk tudósítást.

— **Meghívó.** A szabadkai Izs. szent egyet előljárósága ezennel közhírré teszi, miszerint f. hó 26-án d. u. fél három órakor tagfelvételi ülést (assivát tart) melyre az összes egyesületi tagokat meghívja. Mind azok, kik az egyesületbe belépni, vagy kiskorú gyermekeiket felvételni óhajják, vagy esetleges hátralekos tartozásukat rendezni szándékoznak és végül egyéb kegyeletes ügyeket rendezni akarnak, felhívotnak a személyes megjelenésre. Az előljáróság.

— **Fajti Péter gyilkossági bűnügye.** Esküdt-szélkünk holnap fog ítélkezni Fajti Péter gyilkossági bűnügyében, Fajti Péter szerelemfésztésből rálótt Keczei Verona szeretőjére. Az eset részletei annyira pikánsak, hogy valószínűleg zárt tárgyalást kell majd tartani az ügyben. A védelmet hivatalból Dr. Csillag Károly teljesíti.

— **Nagy vizsgálat** lesz csütörtökön délután Ó-Beesén a községhezánál dr. Balaton főbíró vezetése alatt, hogy egy feljelentés folytán, amely »ismeretlen tettes« megbüntetését kéri, megállapítsa, hogy a községi hivatalos könyvekből ki és hogyan tüntetett el egyes lapok. A vizsgálatra az összes eljárárok és a képviselők nagy része is már megkapta az idézést. A vizsgálat iránt nagy az érdeklődés, mert ez lesz hivatal megszüntetni az ellenőrizhetetlen híreszteléseket és kideríteni a valót.

— **Összeesett az utcán.** Süllei Pál tegnap délután a Pest szálloda előtt összeesett. Előhívták a mentőket, akik bevitték a lakatanyába, ahol magához tért.

— **Halálozás.** Hoffbauer Vilmosné urnó, Hoffbauer Vilmos gyógyszerész felesége tegnap éjjel meghalt. Temetése ma délután lesz.

— **Egy káplán visszaélése.** A Z. és V. írja: Zomborban néhány nap előtt házasságra írtak egy kath. vallású leány egy ev. vallású fiatal emberrel. A leány vallásos érzületének kielégítésére a polgári esketésen kívül az egyház áldásában is kívánt részesülni. A bejelentésnél egy P—z nevű káplán kinyilatkoztatta, hogy csak akkor esketheti meg az oltárnál, ha a vőlegény reversalist ad, különben csak a sekrestyében egyházi assistentia mellett kelhetnek egybe. Mivel a vőlegény a reversalist nem volt hajlandó aláírni, az utóbbi állapotok meg. Az esküvő előtti napon a leány szokás szerint meg akart gyónni. Az említett káplán nem gyónalta meg, mivel szerinte a leány másnap házasságával halálos vétkeket fog tudatosan elkövetni s így nem oldozhatná fel. Az esküvő napján a jegyesek megjelentek a sekrestyében és P—z káplán is előkerült valahonnan. Téli kabátban utcai öltözetében állt kezét dörzsölgetve a jegyesek elé és ezimussal várta míg honoráriumát megfizetik. Ekkor a szokásos kérdés után csak arra figyelmeztette a vőlegényt, hogy nejét vallása gyakorlatában ne akadályozza és aztán ott hagyta mint Szent Pál az oláhokat. Ez eset alkalmából nem is akarunk szólni a vallás türelmességről és keresztény szeretetről, hanem kérjük a kath. dogma szempontjából, helyes volt-e a gyónás megtagadása? Nem élt-e vissza az illető káplán egy ehlyáz által reá ruházott jogával, midőn tüntetőleg és mévelt emberhez nem méltó módon viselte magát a sekrestyében? Nem használta-e fel befolyását a törvény által biztosított szabad vallásgyakorlat elleni igazgatásra? Felhívjuk az apátplebános ur figyelmét az illető káplán eljárására, mert valószínűleg tudtán kívül eshetik meg ilyesmi egyházában.

— **A komikus jutalom játéka.** Ferenczy Frigyesnek társulatunk kitűnő komikusának és rendezőjének esztendőnkön lesz a jutalmjátéka: Ligeti József kedves és mindig actualis bohózatában a „Nőemancipációban”. A rendező iránti szívességből és a jutalmazandó iránti szeretetük bizonyosságát társulat összes első rendű tagjai részt vesznek a darabban. — **Ferenczy új kuplékkal lép meg a publikumot,** amely bizonyjára megölti a színházat.

— **Az ó-becsei magyar dalkör** nagy álarozos-bálat rendez f. hó 19-ikén a községi vendéglő nagytérében. A meghívóból közöljük a következőket: »Számálól-lap arról, hogy mi mindent lehet majd az 1901. febr. 19-iki álarozos- és jolmezes báton látni. A pletykaság nem kenyerünk, de azért szívesen elárulunk egyet-nást a kíváncsi szépnepnek. 1. A holdból ideszakadt holdkörös, szecessziós hölgyférfi, zengő tamburinnal a kezében. 2. Vörös kutya, vörös ló — vörös lesz a Mefisztó. Az eleven ördög, a mint viszi a legjobb anyósi. 3. A népszámlálásból kimaradt legérdekesebb ágyra járó — illetve ágy alá járó, pokoli jelmezbeni 4. „Üsd vissza” időszerű taumód, gyakorolja a miniszter a város urain a gazdasági ismétlő iskolában. 5. A jogaiba visszahelyezett Fonyó-ípar — vagy is Pál fordulása Rómából Ó-Becse felé, vagy add vissza a habaruhámat. 6. A muzikáló nagykanál, vagy az ó-becsei küldöttség kalocsai ajándéka. 7. Miczi, lezi, Czi és I. kisasszonyok (titoktartás) ballerinás lányok vendégfellépte. 8. Tanganika gyöngye, vagy a kin a puder nem fog. Csó-

kolni való teremlés. 9. Vissza Ó-Becserél vagy a budapesten megrekedt ó-becsei bursereg. (Érzékeny zöngemény!) 10. Ozmán Imán padishah, keleti háremével és kíséretével (a keleti hadsereg felesküdtött tábori bandájával.) 11. Zöld vadászok, vagy hogyan lesz a nyulból zenevirtuoz; Előadják: Indah, 2 Trondi, Frincsi-Franosi és még vagy négyen. (Ezeket tudom ki nem találják!) 12. Az utolsó esküvő: vagy a villán rekedt virsti. Kaczagató bolondság. Kell-e még több maskaral? Lesz még több is, de bolondság volna minden bohóságot elárulni, a szöbket majd odafönt.»

— **A szántóval sokacok áttérése.** Mint a leghitelesebb adatot erre vonatkozólag, megírta idei népszámlálás, mely éppen tesz tanubizonyosságot, hogy Szántóvan újabban fogynak a szerbek és nem szaporodnak. Több fővárosi lap azt a hírt, közölte, hogy a kalocsai érsekséghez tartozó Szántóva bács-megyei községben tömegesen térnek át a lakosok a gör. kel. vallásra és beelővadnak a szerbségbe. Ez a hír teljesen alapjaan. Éppen ellenkezőleg áll a dolog. A két év előtt kitért 965 lélekből Szántóvan maig 243-an tértek vissza a katolikus vallásra. Ujév óta is 20-an váltak meg a szerb vallástól és nemzetiségtől. Az idei népszámlálás szerint 1474 magyar mellett van 855 katolikus sokacz, kik iskola és templom dolgában hűségesen a magyarokkal tartanak; van még 875 gör. kel. sokacz. Ez utóbbiak valamennyien 2 év előtt szakadtak el a katolikus vallástól, de a népszámláláskor ezekből is már csak 503 vallotta magát szerb nemzetiségűnek. Szántóvan tehát fogynak újabban a szerbek, nem szaporodnak. Számok által kimutatott fénylást kétségbe vonni nem lehet. — Ha a valóságnak meg nem felelő hírek számyra kelnek, annak okát máshol kell keresni.

— **Hanyatló község.** Garaí levelezők írja: Itt is végére jártunk a népszámlálásnak. Az előbbi népszámlálás szerint 4054 lakója van községünknek. 11-gyel k veseb, mint 1891 ik évben. Ezen visszasesnek oka abban rejlik, hogy számos család a könnyebb megélhetés szempontjából részint a közelfekvő és Baracs-kához tartozó Gyurity pusztára, vagy pedig egyik-másik slavóniai helyiségben állandóan telepedett le, lévén a föld 1600—2000 koronával olcsóbb, mint a garaí határban fekvő. Így ezen körülményeket tekintetbe véve, Gara lakossága csakis szaporulatot mutathat fel, mi mellett az is bizonyít, hogy 1900-ban 97-tel több volt a születés, mint a halálozás.

— **Érdekes olcsó könyvek.** Sirisaka Andor lapunk úján tudja a t. olvasó közönséggel, hogy a saját szerkesztésében és kiadásában megjelent munkái közül az alábbi három művét — midán nyomdászával már teljesen leszámolt — félárban "öldi bérmentve. Munkái ezek: 1. „Magyar Közmondások Könyve” (22 iv, 252 oldal) 4 kor. helyett 2 kor. — 2. „A közmondásokról” Tanumány (4 iv, 64 oldal) egy kor. helyett 50 fillér. — 3. „Anyósok Könyve” Hamoriszólkos, szatirikus anyós-lárgyú apróságok mulatságos és tanulságos gyűjteménye. Temérdek képpel, százannyi élcczel. (12 iv, 192 oldal) Füve 2 kor. helyett 1 kor. Diszpeldány 4 kor. helyett 2 kor. — Megrendelési cím: Sirisaka Andor Bogdása (Baranya-vmgyében.)

Törvénykezés.

Fianak gyilkosa.

Esküdtiszéki tárgyalás.

Mult év június hó 13-ikén érdekes bűnügyet tárgyalt a szabadkai kir. törvényszék mint es-

küdtbírószág. Idb. Baka József és fia Baka Ferencz ludasi lakosok m. é. április 19-ikén rossz családi viszonyokból kifolyólag, de ittas állapotok következtében is felzúgva fukkal illelve tesivérreléle Baka Jánossal czivódásba elegyedtek, melynek során Baka Ferencz lefogta fivérét apja pedig baltával néhányszor fejbe vágta. A sértelt fu az udvarra akart menekülni, de vádoltok a konyhaajtó küszöbén újból bántalmazták míg végre vértől elboritva az udvarra futott. Baka Ferencz utána szaladt, a földre lökte annak két kezét lefogva, atyját a bántalmazás folytatására hívta fel. Ekkor az öreg Baka József ugyanazon baltával sűrűn és nagy erővel több ütést mért fia fejére addig míg ennek koponyáját össze nem zúzta. Az esküdtbírószág mindkét vádlottat 11—11 évi feyházra ítélte.

Vádlottak védője semmisségi panaszul nyújtott be és pedig azért, mert az egyik esküdt elhallgatta azt, hogy nyomtatvány utján elkövetett becsület-sértés miatt vád alatt van. A kir. Kuria a semmisségi panasznak helyt adott és az ítéletet feloldotta, az esküdtet pedig 400 korona pénz-bírságban marasztalta.

Igy került az ügy újból az esküdtszék elé, mely újból tárgyalás alá vette az egész ügyet.

Ma is nagy érdeklődés mellett folyt le a tárgyalás. A hallgatóság teljesen megöltölte a tárgyaló termet.

A bírószág tagjai voltak: Crainicean Mihály elnök, Marian Miklós előadó és Dr. Salánky József szavazó bíró. A vádhatóságok Dr. József Mitorád kir. ügyvéd képviselte. Vádlottat Dr. Reizner Lajos ügyvéd védte.

E-küdtékül kisorsolhattak: Szielenburger Károly, Kubi György, Csajkás Kálmán, Rothmann Imre, Révtfy Zoltán, Blaskovics Mihály, Nagy Peter, Tukavina Ernő, Dr. Blau Géza, Németh Kelemen, Kuuszabó Mihály, Dr. Demidor Imre. Póttagok: Kunetz Kálmán és Mamuzsits Antal.

Az esküdtszék megalakulása után vádlottakat a börtönből elővezették. Első sorban vádlottakat hallgatták ki. Baka Ferencz vádlott nem érzte magát bűösnek. Elmondja, hogy a szobában voltak együtt az elhunytal és apjával Baka Józseffel, ott összeveszték, mire az elhunyt kiment a szobából, apja utána ment és látta, amint baltát vett magához, erre ő kezét megfogta és apja, miután látta, hogy neki akart menni, kicsavarta kezéből a baltát és fejbe ütötte. Az öreg ugyanigy vallott. Panaszosnő feleségét is kihallgatták, aki a kárt számította fel.

Elmondta, hogy 1 lánca földet kapott vádlottaktól, evvel ki vannak elégíve a kiskoruk.

Délután megkezdtek a tanúhallgatást, a tárgyalás előreláthatólag az esti órákban fejeződik be.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a hal piacon levő

üzletemet a kis kápolna mellett levő régi helyiségembe helyezem át

ahol is kitűnő férfi fűzős és czugos czipők 2.15., női-czipők 2., Különféle gyermek-czipők 60 krtól 1 frtig, férfi és női calocsnik 60 kr., jó minőségű férfi-ling 1 frtért árusítatnak, azonkívül női fűzők, esernyők stb. rendkívül olcsó árban.

Tisztelettel

Heilbrun József.